

לֹחֵי לֹא חַבִּי, דְּכַתִּיב לֹא הַמְתִים יְהַלֵּל יְהָ, וְאַנְתָּנוּ גְּבִירָה יְהָ, דְּהָא אֲנָן חַיּוֹ וְלִילָּת לֹן חַוְלָקָא בְּסֶטֶרֶא דְמַזְתָּא כָּלָל. חַזְקִיָּהוּ אָמָר, (ישעיה לה) חַי חַי הוּא יוֹדֵךְ בָּמוֹנִי, בְּגִינִּזְבָּר דְּחַי אַתְקָרְבָּ לְחַי. דָּוִד מַלְפָא אַיְהּוּ חַי, וּקוֹרְבָּא דִילְיָה לְחַי הֻזְלָמִים. וּמֵאַז דְאַתְקָרְבָּ לְגַבִּיהָ, אַיְהּוּ חַי. דְּכַתִּיב, (דברים י) וְאַתָּם הַדְּבָקִים בָּהּ אֱלֹהִיכֶם חַיִם כָּלָכֶם הַיּוֹם. וּכְתִיב, (שמואל ב כ"א) וְבָנָיו בֶּן יְהֹוִידָעַ בֶּן אִישׁ חַי רַב פָּעָלִים מַקְבָּצָאָל.

פתח הַהְוָא יוֹדֵא אֶבְתָּרִיהּ וְאָמָר, (דברים ח) וְאַבְלָתְּ וְשַׁבָּעַת וּבְרָכָת אֶת הָאֱלֹהִים. וּבַי לֹא מְבָרְכִינוּ לֵיהּ לְקַדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא עַד לֹא נִכְזֹל, וְהָא אִית לֹן לְאַקְדוּמֵי בְּצָפָרָא וּלְסִדּוּרִי שְׁבָחָא דִילְיָה (רָמָרִיה) בְּדָקָא יָוֹתָה, וּלְבָרְכָא בְּשִׁמְיָה עַד לֹא יְבָרֵךְ לְאַחֲרָא בְּעַלְמָא. וּכְתִיב (ויקרא יט) לֹא תִּאֲכַלְוּ עַל הַדָּם,

לשון הקודש

לֹא הַמְתִים, מִשּׁוּם שָׁצְרִיךְ לְשַׁבָּח חַי לְחֵי, וּמַת לְחֵי לֹא בָנָן, שְׁבָתוּב לֹא הַמְתִים יְהַלֵּל יְהָ, וְאַנְתָּנוּ גְּבִירָה יְהָ, שְׁבָרִי אֲנָן פָּתָח אוֹתוֹ הַיְהוּדִי אַחֲרִיו וְאָמָר, (בריטים ח) וְאַכְלָתְּ וְשַׁבָּעַת וּבְרָכָת אֶת הָאֱלֹהִים. וּבַי לֹא מְבָרְכִים אֶת קָדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בָּמוֹנִי, מִשּׁוּם שְׁחִי מַתְקָרְבָּ לְחַי. דָוִד הַמֶּלֶךְ הוּא חַי, וּהַקְרָבָה שְׁלוֹ לְחַי הֻזְלָמִים, וּמַי שְׁנַקְרָב אַלְיוּ הוּא חַי, שְׁבָתוּב וְאַתָּם הַדְּבָקִים בָּהּ אֱלֹהִיכֶם

אָסֹור לֵיה לְמִיכֶל עַד לֹא יָבֹך לְמִאֲרִיה. וְהַשְׁתָא
כְּתִיב וְאֶכְלָת וְשְׁבָעָת וְבָרְכָת.

אַלְאָ, דָא בְּרָכָתָא דְצִלוֹתָא דִיהוֹדָא, וְדָא בְּרָכָתָא
דְמַזּוֹנָא. לְאַחֲזָה לְגַבֵּי דְרָגָא דְמַהִימָנוֹתָא,
שְׁבָע פְּדָקָא יָאָות. וְכִדֵין בְּעֵי לְבָרָכָא לֵיה פְּדָקָא
יָאָות, דְהַהּוֹא דְרָגָא דְמַהִימָנוֹתָא יִתְרַנֵּי וַיִּתְבָּרֵךְ,
וַיִּתְמֻלָּא חִידּוֹ מִתְחִין דְלַעַילָא בְּמָה דְאַצְטְרִיךְ, בְּגַין
לְמִיחָב לֹן מְזוֹנִי.

דָהָא קְשִׁין מְזוֹנָא דְבָר נֶשֶׁקְמֵי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
בְּקִרְיעָת יִם סְוִיף. מַאי טָעֵמָא. בְּגַין דְמַזּוֹנָא
דְעַלְמָא דְלַעַילָא הוּא, דְתָגֵנוּ בְנֵי חֵי וּמְזוֹנִי וּבּוֹ, וּבְגַין
כֵד קְשִׁין קְמִיה מְזוֹנִי דְעַלְמָא. דָהָא בְּמַזְלָא תְלִיא
מַיְלָתָא. דְמִנִיה נְפָקֵי מְזוֹנִי וְחֵי וּבְנֵי. וּבְגַין כֵד קְשִׁין
קְמִיה מְזוֹנִי דְעַלְמָא, דָהָא לֹא בְּרִישָׁוֹתָה קְיִמָא, עַד
דִיהְבָּרֵךְ אֵינוֹ.

לשון הקודש

הַקְדָם, אָסֹור לוֹ לְאַכְלָ טָרֵם שִׁיבָּרֵךְ אָת
רְבוּזָן, וְעַבְשׂוּ בָּרוּבָה וְאֶכְלָת וְשְׁבָעָת
וְבָרְכָת?

שְׁתַרְיִ קְשִׁים מְזוֹנָותָיו שֶׁל אָדָם לְפָנֵי
הַקְדוּשָׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמוֹ קִרְיעָת יִם סְוִיף,
מָה הַטָּעַם? מִשּׁוּם שְׁהַפְּזָזֵן שֶׁל הָעוֹלָם
שְׁלַמְעָלָה הוּא, שְׁנַנְנִינוּ בְנִים חַיִם
וּמְזוֹנָות וּבּוֹ. וּמִשּׁוּם כֵד קְשִׁים לְפָנֵי
מְזוֹנָות הָעוֹלָם. שְׁתַרְיִ בְּמַזְלָא תְלִוי הַקְדָם

אַלְאָ, זוּ הַבָּרְכָה שֶׁל תְּפִלָת הַיחָד, וּזוּ
בְּרָכָת הַפְּזָזֵן, לְהַרְאֹות בְּלֵפִי דְרָגָת
הָאַמְנוֹנה שְׁבָע בְּרָאוֹי. וְאָזְרִיךְ לְבָרֵךְ
אָזְנוֹת בְּרָאוֹי, שָׁאוֹתָה הַדְרָגָה שֶׁל
הָאַמְנוֹנה תְּהִרְוֹה וַיִּתְבָּרֵךְ, וַיִּתְמֻלָּא

**כִּגְוָנָא דָא זַיְגַּיְן דַעַלְמָא קְשִׁין קְמִיה, וְכֹלֶא בְּגִינָן
דְּרִקְיָע וַיְלֹזֵן לֹא מְשֻׁמְשֵׁשׁ בְּלוּם. וְכֹל שְׁפָנוֹן
אֲלֵין מְלִין דְקִיְמֵין לְעִילָא בְּאֶתְרָא, וְעַל דָא
אַצְטְּרִיךְ לְאַתְּבָרְכָא.**

**תָא חַיִו, כֹל זַוְגַּיְן דַעַלְמָא קְשִׁין קְמִיה הָאֵי דְרִגָּא,
בְּגִינָן דְבָר הָאֵי זַוְגָּא קְדִישָׁא אַשְׁתְּבָחָ, כֹל (דף רח
ע"א) גְשֻׁמְתַּיְן גְפָקִין מְגַוֵּן הָאֵי מְזַלָּא לְעִילָא, דָאִיהוּ
הַהוּא נְהָר דְגִיד וְגַפִּיק. וּבְדַרְתָּא אַשְׁתְּבָחָ
מְלַרְעָ לְעִילָא, בְּגַדְיָן פְרַחִין גְשֻׁמְתַּיְן, וְאַתְּיִהְיבָו בְּלָהָו
כְלִילָן דְבָר וְגַוְקָבָא כְחַדָּא בְּהָאֵי דְרִגָּא. וְלִבְתָּר אִיהוּ
פְרִישָׁ לְזֹן כֹל חַד וְתַד לְאַתְּרִיה בְּדַקָּא חַיִו לִיהָ.
וְלִבְתָּר קְשִׁין קְמִי הָאֵי דְרִגָּא לְחַבְרָא לְזֹן בְּקָרְמִיתָא,
בְּגִינָן דָלָא מְתַחְבָּרוֹן, בָּר בְּאַינְנוּ אַרְחֵי דְבָר נָשָׁ, וְכֹלֶא
לְעִילָא תְלִין.**

לשון הקודש

שִׁזְׂצָאים מִפְנֵי מִזְוְנוֹת וְתִים וּבְנִים. לְפָנֵי תְדִרְגָּה הַזֹּוּן, מְשׁוּם שֶׁבָּאָשָׁר הוּוּוֹן
הַקְדוֹשׁ גְמַצָּא, יוֹצָאות בָּל הַגְשָׁמוֹת
מִתּוֹךְ הַמְפּוֹל הַזֹּה לְמַעַלָּה, שַׁהְוָא אָוֹתוֹ
נְהָר שְׁשֹׁופָע וַיּוֹצֵא. וּבָאָשָׁר הַהְשָׁטוּקָות
גְמַצָּאת מְלֻמְטָה לְמַעַלָּה, וְאוֹ פּוֹרְחוֹת
הַגְשָׁמוֹת, וְנִתְנּוֹת בָּלָן זְכָר וְגַנְקָבָה יְתָה
בְּדִרְגָּה הַזֹּוּן, וְאַחֲרֵךְ הַזֹּה מְפִרְיד אָוֹתָן,
כָּל אַחֲת וְאַחֲת לְמַקּוֹמָה בְּרָאוֹי לָהּ.
וְאַחֲרֵךְ קְשִׁים לְפָנֵי תְדִרְגָּה הַזֹּוּן לְחַבְרָה.
בָא רָאָת, בָּל הַזְוּגִים שֶׁל הַעוֹלָם קְשִׁים
אָוֹתָם בְּבָרָא שׂוֹנָה, מְשׁוּם שָׁאיָן

וְעַל דָא קִשְׁיָן קִמְיה בְּקִרְיעַת יִם סֻוִף. דָהָא קִרְיעַת יִמְאָא לְאַתְפְּתָחָה בֵיה שְׁבִילֵין, לְעַילָא אִיהוֹ. וּכְמָה דְמַתְפְּתָחֵין שְׁבִילֵין וְאוֹרְחֵין בֵיה, הֲכִי אַתְבְּקָעַ נְאַתְפְּתָחָה. וּבְגַיְן כֵך פֶלְאָ תְלִיא לְעַילָא, וּבְעַיְנָן לְבָרְכָא לֵיה, וְלִמְיָה בֵיה תְקָפָא מַתָּהָא, בְגַיְן דִיְתְּבָרָבָא מְלֻעִילָא, וַיְתַתְּקָפָה בְדַקָא חַזִי. וְעַל דָא בְתִיב, וּבְרָכָת אַת ה', אַת דִיְקָא.

וַיְלַגְבֵי הָאֵי אַתָּר, אַצְטְרִיךְ לְאַחֲזָה קִמְיה שְׁבָעָא וְגַהְירָוּ דְאַגְּפָין. וַיְלַגְבֵי סְטוֹרָא אַחֲרָא, בְזָמְנָא דָאִיה שְׁלָטָא בְעַלְמָא, בְעֵי לְאַחֲזָה קִמְיה בְפִנָא. דְהַהְוָא דְרָגָא רָעֵב אִיהוֹ, וְאַתְהַזֵּי לְאַחֲזָה קִמְיה בְפִנָא וְלֹא שׂוֹבָעָא, הוֹאִיל וְשַׁבָע לֹא שְׁלָטָא בְעַלְמָא. וְעַל דָא, וְאַכְלָתָה וְשְׁבָעָת וּבְרָכָת אַת ה' אַלְקִיךְד. אָמַר רַבִי אַלְעָזָר, הֲכִי הוֹא וְדָאי, וְהֲכִי אַצְטְרִיךְ.

לשון הקודש

מתהברים, רק באortsם דרכֵי הָאָרֶם, ובכלפי הָאָרֶם, ובלפי הָטָקָום הָזֶה צִרְיךְ להָרְאֹות לְפָנָיו שְׁבָע וְהָאָרָתָה פָנִים, ובכלפי הָצֶד הָאָחֶר, בְזָמְן שְׁשׁוּלָט בְעוֹלָם, צִרְיךְ להָרְאֹות לְפָנָיו רָעֵב, שאוֹתָה הַהְרָגָה הִיא שֶל הִיא לְמַעַלָה, וכמו שְׁנַפְתָּחִים בְזָבִילִים וּדְרָכִים, כֵך נְבָקָע וְנַפְתָּח. וּמְשׁוּם כֵך הַבָּל תָלוּי לְמַעַלָה, וְצַרְיכִים לְבָרֵך אָתוֹן וְלַתָּת לוֹ חֹזֶק מְלֻמְטָה בְּרוּי שִׁיטָבָרְך מְלַמְעָלָה, וַיְתַחַזֵק בָּרָאי, וְעַל בָן בְּתוּב וּבְרָכָת אַת ה', הוֹקָא אַת.

אמֶר רבי יהודָה, זְכַרְנֵן אִינּוֹן צְדִיקִיא דְקִירְבָּא
דְלִיהָזָן אֲיַהוּ שְׁלָמָא בְעַלְמָא. בְגַנְיָן דְיִדְעֵי
לִיחְדָּא יְהִידָּא, וּמִקְרְבֵּי קִירְבָּא לְאַסְגָּאָה שְׁלָמָא
בְעַלְמָא. דְהָא יוֹסֵף וַיְהִי דְהָא עַד לֹא אַתְקְרִיבָו דָא עַם
דָא, לֹא חֹוה שְׁלָמָא. בֵין דְאַתְקְרִיבָו יוֹסֵף וַיְהִי
כְחָדָא, בְּדַיִן אַסְגָּיאָו שְׁלָמָא בְעַלְמָא. וְחִידָוָתָו סְפָה
לְעִילָא וְתִתְאָ, בְמָה דְקִירְבָּא דְיְהִידָה וַיֹּוסֵף וּבְלָהָז
שְׁבָטִין אַשְׁתְּפָחוּ כְחָדָא בֵיהֶ בְיֹסֵף. וְהַהְוָא קִירְבָּא
אַסְגָּיאָו שְׁלָמָא בְעַלְמָא, בְמָה דְאוֹקִימָנָא. דְבָתִיב, וַיִּגְשֵׁ
אַלְיוֹ יְהִיָּה:

וְלֹא יִכּוֹל יוֹסֵף לְהַתְאַפֵּק לְכָל הַנְּצָבִים עַלְיוֹ וְנוּ'
רַבִּי חִיא פָתָח וַיֹּאמֶר, (טהילים קיב) פָזָר גַּתָּן
לְאַבְיוֹנִים צְדָקָתוֹ עֹזְמָדָת לְעֵד קָרְנוֹ תְרוּם בְּכֻבּוֹד.
תָא חִזֵּי, קְדֵשָׁא בְּרִיךְ הַזָּא בְּרָא עַלְמָא, וְאַשְׁלִיט עַלְיָה
לְאָדָם, דְיִהְיָא מְלָכָא עַל כָּלָא.

לשון הקידוש

אמֶר רבי יהודָה, אֲשֶׁר יְהִי שְׁלָמָה וְלִמְתָה, בָמוֹ שְׁחַקְרַבָּה
שְׁקַרְבָּתָם הִיא שְׁלוֹם בְעוֹלָם, מִשּׁוּם
שְׁיוֹרְדָים לְנִיחַר אֶת הַיְהִיד וּמִקְרְבָּים
קִירְבָּה לְהַרְבּוֹת שְׁלוֹם בְעוֹלָם, שְׁהִרְיֵי יוֹסֵף
וַיְהִי שְׁלָמָה בְטֻרְם הַתְּקִרְבָּו וְהָעֵם וְהָרָה
חִיה שְׁלוֹם. בֵין שְׁחַקְרַבָּו יוֹסֵף וַיְהִי
וְהָשְׁמָחָה, אוֹ הַרְבּו שְׁלוֹם בְעוֹלָם, וְהָשְׁמָחָה

וְהִיא בָּר נֶשׁ, מִתְפַּרְשֵׂן מְגִיה בְּעַלְמָא כִּמֶּה זִינִין.
מְגֹהוֹן צְדִיקִיא וּמְגֹהוֹן רְשִׁיעִיא. מְגֹהוֹן טְפֵשִׁין
וּמְגֹהוֹן חֲכִימִין. וּבָלְחוֹ אֲתָקִיםיו בְּעַלְמָא, עֲתִירִין
וּמְסֻבְּגִין. וּבָלְחוֹ בְּגִין לְמַזְבֵּחַ אַלְיָן בְּאַלְיָן, לְמַזְבֵּחַ
צְדִיקִיא עִם רְשִׁיעִיא, לְמַזְבֵּחַ חֲכִימִין עִם טְפֵשִׁין,
לְמַזְבֵּחַ עֲתִירִין עִם מְסֻבְּגִין. דָּהָא בְּגִין כֵּה, זֶבֶי בָּר נֶשׁ
לְחִי עַלְמָא, וּאֱתָקָשָׂר בָּאִילְנָא דְּחִי. וְלֹא עוֹד, אַלְא
דָּהָא צְדָקָה דָּאִיהוּ עֲבִיד, קָאִים לְעַלְמִין. דְּבָתִיב
וְצְדָקָתוֹ עַוְמְדָת לְעֵד.

פָּזֶר נָתַן לְאָבִיּוֹנִים. רַבִּי אַלְעָזֶר אָמַר, בְּדַ בְּרָא
קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הָוּא עַלְמָא, קָאִים לֵיה עַל סְמִכָּא
תְּהָ, וְצְדִיק שְׁמִיה, **וְהִיא צְדִיק אִיהוּ קִיּוֹטָא דְּעַלְמָא,**
וְדָא אִיהוּ דְּאַשְׁקֵי, וַיַּזְרַעַל לְכָלָא. דְּבָתִיב, (בראשית כ) וְנַחַר

לְשׁוֹן הַקוֹדֶשׁ

פָּזֶר נָתַן לְאָבִיּוֹנִים צְדָקָתוֹ עַמְדָת לְעֵד
 עַשְׂרִים עִם עֲנִינים, שְׁהָרִי מִשּׁוּם כֵּה זָכוֹה
 קְרָנוּ תְּרוּם בְּכָבוֹד. בָּא רָאָה, הַקְדוֹשָׁ
 בָּרוּךְ הוּא בָּרָא אֶת הָעוֹלָם וְהַשְׁלִיטָם עַלְיוֹן
 אֶת הָאָדָם שִׁיחָה מֶלֶךְ עַל הַכָּל.

וְהָאָדָם הַזֶּה נְפָרְדִים מִפְנֵי בְּעוֹלָם בְּמִתְהָ

מִינִים, מִהָּם צְדִיקִים וּמִהָּם רְשִׁיעִים, מִהָּם
 טְפֵשִׁים וּמִהָּם חֲכִימִים, וּבָלְםָם מִתְקִיםִים
 בְּעוֹלָם, עֲשִׂירִים וּעֲנִינים, וּבָלְםָם בְּרִי לִיכּוֹת
 אֶלְוֹן בְּאֶלְוֹן, לִיכּוֹת צְדִיקִים עִם רְשִׁיעִים,
 לִיכּוֹת חֲכִימִים עִם טְפֵשִׁים, לִיכּוֹת

עַמְדָת לְעֵד.

פָּזֶר נָתַן לְאָבִיּוֹנִים. רַבִּי אַלְעָזֶר אָמַר,
 בְּשַׁבְּרָא הַקְדוֹשָׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם,
 הַעֲמִיד אֹתוֹ עַל עַמוֹּד אֶחָד וּשְׁמוֹ צְדִיק,
 וְהַצְדִיק הַזֶּה הוּא הַקִּים שֶׁל הָעוֹלָם, וְהָ
 הוּא שְׁמַטְשָׁקָה וַיַּזְרַעַל שְׁבָתִיב (בראשית כ)

**יָצָא מֵעַדּוֹ לְהַשְׁקוֹת אֶת הָג֔ן וּמִשְׁם יָפֹרֶד וְהִיה
לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים.**

וּמִשְׁם יָפֹרֶד, מֵהוּ יָפֹרֶד. אֶלָּא, הַהוּא מִזְוְגָא
וּמִשְׁקִיא דַהֲזֹא נֶהָר, נֶטֶיל גִּנְתָּא כֶּלֶא,
וּלְבָתָר אַתְבָּדָר הַהוּא מִשְׁקִיא לְאַרְבָּע סְטוּרִין
הַעֲלָמָא. וּבָמָה אִינְנוּ דְמִצְפָּאָן לְאַתְשִׁקְיָא וּלְאַתְזָגָא
מַתְפָּנוּ. בָמָה דָאָת אָמָר, (תְּהִלִּים קְמָה) עִנִּי כֵל אַלְיָךְ
יִשְׁבָּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעַתּוֹ. וּבָגִין בָּהּ
פָּזָר נֶתֶן לְאַבְיוֹנִים, דָא צְדִיק. צְדִקָתוּ עַמְּדָת לְעֵד,
דָא בְּגַסְתָּא יִשְׂרָאֵל. דָבָגִין בָּהּ, אִיהִי קְיִימָא בְּרוֹא
דְשָׁלָם, בְּקִיְמָא שְׁלָם. רְשָׁע יְרָאָה וּבְעָם, דָא מַלְכָות
עוֹבְדֵי כּוֹבָבִים וּמְזֻלּוֹת.

**תֵא חַזִי, מַלְכָות שְׁמִים, אִיהִי בָּי מַקְדְּשָׁא. לְקִיְמָא
כֵל מִסְבָּנִי בָנו צֶלָא דְשִׁרְוִתָא דְשִׁבְגַנְתָא. וְצְדִיק**

לשון הקודש

וּנֶהָר יָצָא מֵעַדּוֹ לְהַשְׁקוֹת אֶת הָג֔ן וּמִשְׁם
יָפֹרֶד וְהִיה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים.
וּמִשְׁם יָפֹרֶד, מָה זֶה יָפֹרֶד? אֶלָּא הַמוֹזֵן
הַהוּא וְהַמְשָׁקָה שֶׁל הַנֶּהָר הַהוּא נוֹטֵל הָג֔ן
הַפְּלָל, וְאַחֲרֵי בָהּ מַתְפֹּרֶר הַמְשָׁקָה הַהוּא
לְאַרְבָּעָה צְדִיקִים שֶׁל הָעוֹלָם, וּבָמָה הָם
שְׁמִצְפִּים לְהִיוֹת מִשְׁקִים וּלְהִזּוֹן מִשְׁם,
כְמוֹ שָׁגָגָאָמָר (תְּהִלִּים קְמָה) עִנִּי כֵל אַלְיָךְ